

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre 16 kor.
 Negyedévre 4 "
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre 20 kor.
 Negyedévre 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre 24 kor.
 Negyedévre 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét 5 és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Aszerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, április 5.

Epilogus.

(—a.) A Barkóczy-ügy aktái Apponyi miniszternek teljesen korrekt nyilatkozatával, mely a néppártot egészen kielégítette s melyet a koalíció másik két pártja is s így az országgyűlés óriási nagy többsége is tudomásul vett, le vannak zárva. De annak hatása ott marad a lelkekben és sokáig fog még anyagot adni a sajtónak.

Igazságérzet, bölcsesség és tapintat, jellemezték Apponyinak klasszikus választását, melyet Bródi és Zboray interpellációjára adott. Az ő igazságérzete és jogász elméje rögtön megtalálta a szándékosan összezárt kérdés nyitját. Hogy Barkóczy meglagadta az aláírást, az kikapcsolandó a kérdésemből. A törvény egyenesen megengedi — éppen a vallási meggyőződésre való tekintettel — az aláírás meglagadását, ehhez tehát mindenkinek joga van, — még a köztisztviselőnek is.

Amilyen erélyesen védte válasza további folyamán a miniszter kizárólagos jogát ahhoz, hogy a tisztviselői közül kit tart meg, vagy kit bocsát el: éppen oly erélyesen kelt védelmére a köztisztviselők azon jogának, hogy vallási meggyőződésüket szabadon követhessék.

Csakhogy egyszer már ennyire jutottunk. Eddig csak azt ismerték el, hogy ehhez csak a zsidó és protestáns tisztviselőnek van joguk. Azoknál természetesen találtak, sőt meg is dicsérték őket érte. De ha egy katolikus vallású tisztviselő mert ilyesmit tenni, például beiratkozott a katolikus körbe, részt vett vagy szerepelt a katolikus nagygyűlésen, azon már bizonyos körökben és a sajátban megbotránkoztak és rögtön gyanus volt előttük az ilyen ember.

Hiába irt a katolikus sajtó akármit, Barkóczy ügyében is ismételt megírta minden katolikus lap ugyanezt, hiába beszéltek a néppárti képviselők akármi-lyen szépen s lett légyen beszédük tele a tiszta igazságnak napnál fényesebb bizonyosságaival, — — — nem használt semmit.

Ellenben, hogy most Apponyi ajkairól, a miniszteri székéből hangzott el s hozzájárult ahhoz néhány demokrata és radikális kivételével az egész országgyűlés, most már mindenki belátja, hogy a katolikus vagy akár »klerikalizmus« köztisztviselőket is ugyanaz a jog illeti meg, mint a többieket, akár tetszik ez egyeseknek, akár nem.

A régi kopott jelszavak, a hazug, üres frázisok, melyekkel a liberális sajtó oly sok szárandó embert vezetett eddig félre: reakció, klerikalizmus, bigott sötétenc stb. stb. Apponyi nyilatkozatával

erejüket veszítették. Olyanokká lettek, mint a madáríjesztő. Legfeljebb a gyermekek és az ostobák ijednek meg tőlük. Valamire való intelligens embernek többé nem imponálnak azok.

A katolikus ügynek azt a páratlan diadalát, melyet a képviselőház szombati ülésén ért el s amilyenről az egyházpolitika óta álmodni sem mertünk, köszönhetjük első sorban azoknak, akik ezt a kényes esetet előrántották és felfújták, hogy a koalíciót szétrobbantsák vele. A régi szabadelvűek kohójából került ki a dolog (Az Ujság közölte először) s a zsidó ujságírók és a demokraták fújtak fel és segítettek nekik a koalícióból is néhányan, akiknél a liberalizmus még a hazánál is előbb való.

De ezuttal is bebizonyult, hogy a koalíció nagy többségét nem lehet ugratni. Bebizonyult, hogy a koalíció nem vadul meg, nem veszi el a fejét, mint annak idején a liberális párt, a vallási kérdések hallatára, hanem tud itt is méltányosan itélni. Bebizonyult, hogy ugy a függetlenségi, mint az alkotmánypárt tudja emancipálni magát az illetéktelen befolyásoktól.

És ebben a kétségkívül jelentékeny része van a néppártnak, mely hűségesen és okosan állja a helyét a koalícióban, hova őt a nemzeti küzdelem juttatta. Az átmeneti időre programjának egy részét félre tette, de azok ellen nem enged

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Jézus Krisztus egyházának története.

írta Chobot Ferenc rákospalotai plébános. Ára füzve 20 korona, kötve 24 korona a szerzőnél.

Hiánypótló, érdekes és érdemes munkával gazdagította Chobot Ferenc a magyar irodalmat, mikor megírta Jézus Krisztus egyházának egyetemes történetét.

Napjainkban inkább, mint bármikor szükség van arra, hogy a katolikus ember ismerje egyházának történetét. A ferdítéseknek, valótlan állításoknak az a tengere, mellyel az egyházat és az egyes emberek vallásos érzését támadják, nem kiméli az egyház multját sem. A tudomány megcáfolhatja akárhányszor ezeket a hazugságokat, a közönség nem sokat tud róla, de igenis tud a népszerű füzetekben, ponyván és azonkívül terjesztett valótlanosságokról. Ha azt akarjuk, hogy a hazugságot kiirtsuk, el kell mennünk addig a rétegekig, ameddig a hazugság lehatolt. At kell itatnunk közönségünket az igazság ismeretével, ez a legerősebb védekezés a támadások ellen.

Chobot Ferenc annak a közönségnek szánta

munkáját, amelyre legjobban ráér az igazság beható ismertetése: a magyar keresztény értelmiségnek. Ez a cél szabta meg munkájának egész jellegét.

Szigorúan megmarad a tudományos munka színvonalán. Komoly, tárgyilagos, mindenütt a tudomány legújabb eredményeivel dolgozik. De csak az eredményekkel. Nem tömi túl a munkát a történelmi buvázkodás anyaggyűjtésének ismertetésével; mindenütt a kiforrott, kész anyagot kapjuk a maga világos áttekinthetőségében és meggyőző igazságában. Tudományos munka és mégis érdekesítő minden intelligens emberre nézve. Iránya eleven, előadási módja lebilincselő, a mely a legszélesebb körökben blztositja a munka kelendőségét.

A nagy munka három kötetre oszlik. Az első kötet a keresztény ókorral, a görög-római korral foglalkozik, Krisztus születésétől 768-ig. A második kötet anyaga a keresztény középkor eseményeit tartalmazza, a nagy nyugati bítzakadásig, 1517-ig. Végül a harmadik kötet a keresztény újkor ismerteti, Luther fellépésétől napjainkig, azt a kort, melyet Chobot találóan nevez a vallási és szellemi forradalmak korának.

Amily helyes ez a felosztás, épp oly találóan tudja Chobot a történelmi anyagot elrendezni

e három nagy kereten belül. Mindenütt tekintettel van a kor viszonyaira, a világi történelemre s ezekkel való szoros kapcsolatban fejtegeti azokat a viszontagságokat, amelyek az egyház 19 évszázadon keresztülülment. Így mutatja ki azt a mérhetlen befolyást, amelyet a kereszténység az emberiség tökéletesedésére gyakorolt. Az általános egyháztörténelemben mindig kiváló gondnal emeli ki a magyar katolikusok történetét. Amellett megvan benne a történetíró első kelléke: a tárgyilagosság. Nem hallgat el, nem szépít semmit, mindenütt az igazat és csak az igazat mondja. E tekintetben tanulhatna tőle nem egy protestáns történetíró, sőt a világi történetírás számos, elfogultságával és ferdítéseivel hirhedté vált művelője is. Az igaz, hogy nálunk nincs is ok az igazság elhallgatására, vagy kikorrigálására soha.

A jeles munkát első sorban világi katolikusainknak ajánlhatjuk figyelmébe. Ma inkább, mint valaha társadalmi, nemzeti és mindenkire nézve egyéni szükség, hogy szeretettel seregeljünk Jézus egyháza körül. Ez egyházat igazán csak az szeretheti, aki teljesen ismeri, tökéletesen pedig csak az ismerheti meg az egyházat, aki annak multját is ismeri. S azok a küzdelmek, amelyek közt a multban sem tudtak a

Figyeljék meg PFAFF kirakatait!

semmit, kész teljes erejét latba vetni annak megakadályozására.

Az igazságos küzdelem nem marad jutalom nélkül.

A képviselőház husvétii szünete. A képviselőház husvétii szünete szombaton e hó 11-én veszi kezdetét és az eddigi megállapodások szerint 29-én ér véget. Ha azonban a revíziós javaslat nem kerül időközben tető alá, az esetben az elnökség javasolni fogja, hogy a Ház már 22-én megkezdje üléseit.

A kecskeméti felső kerületi függetlenségi és 48-as párt vezérbizottsága vasárnap délután 3 órakor Szappanos István orsz. képviselő és pártelnök összehívására ülést tartott. Az ülésen Szappanos István elnökölt, ki rövidesen bejelentette a balpártba való belépését és minden egyéb indoklás nélkül a kecskeméti párt elnökségéről való lemondását beadta és azután a helyiségből távozott. A gyűlés azután határozati javaslatot fogadott el, melyben bizalmat szavazott a kormánynak.

Heinrich Antal a Barkóczy-ügyről. Az egyik lap Heinrich Antal dr. képviselőnek azt a kijelentését adja, hogy ő nem katolikus, hanem protestáns és mégis helyesli Barkóczy eljárását. Erre vonatkozólag Heinrich most a következőket mondja. En azt mondtam, hogy bár protestáns vagyok, a Barkóczy dolganak elbirálásánál nem nézem azt, hogy velem egy hiten van-e, hanem azt mondom, hogy amit tett ahoz jussa volt.

A házszabályrevízió második szakasza. A revíziójavaslatok második szakaszára megegyezés jött létre a disszidensek, Andrássy Gyula gróf belügyminiszter és a függetlenségi párt között Kmetty Károly a harmadik szakaszánál a következő módosítást terjeszti elő. »Nem alkalmazható-e a szakasz az Ausztriával szemben levő közös ügyekre (67 évi XII. t.-c.) Az Ausztriával közös egyetértéssel intézendő ügyekre, az unjonclétszám megajánlására.«

pokol kapui erőt venni az egyházon, biztos zálogai a diadalmas jövőnek is.

Ajánljuk a munkát a papság figyelmébe is; sok anyagot meríthetnek belőle prédikációhoz, egyéb beszédekhez. Katolikus köreink, ifjúsági és tanári könyvtáraink részére is beszerzendőnek tartjuk. Egyáltalán nem volna szabad hiányoznia e munkának csak valamire tehető katolikus ember könyvtárából, a szegényebbnek pedig legalább olvasmányai közül. A magyar irodalomnak igazi nyeresége.

Van Prohászka püspöknek a többi közt egy gyönyörűen megírt könyve: »A diadalmas világnézet«. Arra tanít, hogy a küzdelmekre teljes korban csak a krisztusi világnézet lehet a győzelem. Nos hát ennek a diadalmas világnézetnek közel két évezreden át kivívott győzelmekkel teli multja van már; aki a ragyogó multról fel akarja lebbenteni a fátyolt, olvassa el Chobot Ferenc könyvét.

—r.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, ápril 6.

Almos hangulatban, üres padok előtt kezdődik a mai ülés. Még a nemzetiségi párton is csak ketten vannak itt az ülés elején. Az öreg Polit Mihály és Maniu Gyula, aki ma a részletes vitához szól. Pedig a nemzetiségiiek eddig minden ülésre csoportosan szoktak felvonulni.

Még siralmasabban néznek ki a nép és alkotmánypárt padjai, ahol egyetlen szál ember sincs, az óriási függetlenségi pártból körülbelül tizenöten bóbiskolnak a padokban. A miniszterek közül a mindig pontos Kossuth Ferenc jelenik meg elsőnek az ülésteremben.

Fél tizenegy felé nyitja meg az ülést Justh Gyula elnök. Elmondja, hogy Szentkirályi Zoltán, a Háznak ez az ambiciózus jegyzője, néhány heti pihenőt akar.

A Ház megadja neki a kért szabadságot. Most aztán rátérnek a Nagy Emil féle javaslat második szakaszának tárgyalására. Az első szónok Maniu Gyula. Első dolga, hogy módosítást nyújt be a tárgyalás alatt levő második szakaszhoz, mert ugymond, nem lehet tudni, hogy nem vonja-e meg tőle az elnök beszéde folyamán a szót, anélkül, hogy módosításait benyújthatta volna.

Az elnök, ezért a kijelentésért rácsönget Maniu Gyula nem tartaná helyesnek, ha az elnöki előterjesztések és bejelentések az ülés végén történnének meg. A mostani eljárást tartja jónak, amikor az elnöki bejelentések az ülés elején történnek. A házszabály módosítás második szakaszát pontról-pontra vizsgálja, de egyetlen pontot sem tart elfogadhatónak. A névszerinti szavazás kimondását nem száz, hanem már negyven képviselő írásbeli kéréséhez akarja kérni. Semmi esetre sem tartja megengedhetőnek, hogy a képviselők indítványait és módosításait ne nyomassák és osszák ki. Amikor legutóbb Szikcsák Ferenc módosításait nem nyomatta ki a Ház, már ez a mostani házszabályoknál is kijátszása volt.

Az elnök ezért a kifejezésért rendreutasítja.

Maniu Gyula általánosságban beszél.

Az elnök kétszer is figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál.

Maniu Gyula: Az elnök jóhiszeműségéről beszél. Az elnök jóhiszemű elbirálása alá nem lehet olyan fontos kérdéseket bízni, mint a szólás jog megvonása és a szólás idejének megrovidítése.

Nagy György többször zavarólag közbeszól.

Az elnök: Rendre utasítja Nagy Györgyöt. Maniu Gyula, hosszasan beszél tovább a Ház csekély figyelme mellett.

Maniu módosítási javaslatokat nyújt be, ezeknek kinyomatását a Ház mellőzi.

Demján Vazul beszél a javaslat ellen s ő is módosítási javaslatokat nyújt be, azonban a Ház ezeknek kinyomatását is mellőzi.

Farkasházi Zsigmond különösen fájjalja a 16 órás üléseket, mely alól a zárt ülések ki vannak. Módosítási javaslatokat nyújt. A Ház ezek kinyomatását mellőzi.

Az ülés délután 2 órakor véget ért.

Feminista gyűlés.

Harcias vita a szép nem közt.

A belügyminiszter vasárnap délután négy órától esti nyolcig alkalmasint sűrűn csuklott. A feminista gyűlés Budapesten az Ujváros-háza nagytermében és ott azzal a válasszal foglalkoztak, melyet a belügyminiszter a minap a választói jogra vonatkozólag a feminista küldöttségnek adott.

— A belügyminiszter ur — mondotta B. Schwimmer Róza — nem tudott komoly érveket felhozni a női választói jog ellen. A belügyminiszter arra a mondására, hogy »sok viz fog addig lefolyni a Dunán, míg a férfiek és az apák belenyugosznak abba, hogy feleségeik és leányaik velük ellentétes politikát folytassanak,« az a válaszuk a feministáknak, hogy adják meg a választói jogot, a felfogás megváltoztatásáról majd gondoskodnak. (Nagy éljenzés és taps.)

A belügyminiszter legszebb frázisa az volt, hogy nem a politikát félti a hölgyektől, hanem a hölgyeket a politikától. Egész női nemzedék szenved a rossz törvények miatt. Ezeket a törvényektől nem félti a belügyminiszter ur a nőket. Egész sereg társadalmi, kérdés vár megoldásra, csupa olyan, amely kihat a nő életére is. Azok féltének bennünket a politikától, akik nyugodt lélekkel engedik a gyenge nőt a nehéz munkában görnyedni s a tőke által kizsákmányoltatni. Magyarországon évente 5—6000 asszony pusztul el gyermekágyi lázban, mert nincsen elég képzett szülésznő. Azt mondják a nagy államférfiak, hogy nincsen elég pénz a bábaképzésre. Arra azonban van bőven pénze az államnak, hogy a férfiakat három éven át gyilkolásra tanítsa. Ez a férfiak politikája. A leánykereskedésre még mindig nincs büntető törvénykönyvünkben intézkedés. Ne feledje el a belügyminiszter ur, hogy ma a XX. században élünk, a mikor már a félelem nem lehet argumentum a mellett, hogy a nők továbbra is lemondjanak szabadságukról. (Eljenzés.) A feminista nők nem hatalomra akarnak jutni, csak a hatalmon levő férfiak tulajdonai ellen akarják a nők érdekeit megvédelmezni.

Végül a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

A gyűlés fölhívja a kormányt, hogy úgy a nőkre, mint a férfiakra érvényes választói jogról való törvényjavaslatát terjesztsze haladéktalanul az országgyűlés elé.

De szavazni még nem lehetett, mert többen megtámadták a szociáldemokratákat, hogy ők nem küzdenek a nők választói jogáért. Erre a vádra Gárdos Mariska válaszolt.

— Nem ismerem — mondotta — külön férfi jogokat és külön női jogokat. En csak dolgozó és dologtalanok közt teszek különbséget. A szociáldemokrata párt nem akarja kizárni a nőket a választói jogból, mert az általános titkos egyenlő szavazati jogért küzd. A munkások harminc év óta harcolnak ezért a jogért, a feminista nők mindössze egy-két esztendője. A szociáldemokraták és a feminista nők között áthidalhatatlan űr van. (Eljenzés, taps a

Mauthner-féle Gazdasági és veteménymagvak javított impregnált legmagasabb

csiraképesség, a magy. kir. vetőmagvizsgáló állomás bizonylatával és ólomzárjával ellátva jutányos árban kaphatók:

MEZEY JÁNOS és TÁRSA fűszer, csemegekereskedésében Nagyváradon, Szt. László-tér,

Telefon 249.

A legkisebb mennyiségűnél is teljes teletelőség.

Nagyvárad Takarékpénztár épület.

Telefon 249.

szociálisták padjain.) A feministák lassan sétálnak, apró és a mai társadalomban megvalósító reformokat akarnak, míg az osztálytudatos munkások egy új társadalom megvalósításáért küzdenek. (Eljenzés és taps.)

Glücklik Vilma panaszkodik, hogy a szociáldemokrata párt nem tűri meg a szakszervezetekben a feminista nőket.

Dr Ladányi Armin szerint a feministáknak a munkásszervezetekben egyáltalán nincs keresni valójuk.

Weisz Károly szociáldemokratapárti munkás akart beszélni, de mivel beszéde elején megsértette a feministákat, ezek nem akarták meghallgatni.

Wilhelm Szidónia rövid felszólalása után b. Schwimmer Rózsa válaszolt a szociálisták támadásaira, mire a gyűlés határozati javaslatát elfogadta.

Borzalmas gyilkosság Lakatos-utcán.

Tegnap este borzalmas gyilkosság híre járta be a várost, melynek aprotékos kiszínezése valósággal felháborította az embereket. Egy asszony baltával agyonvert egy szegény beteg embert. Hogy mi vezette tettének elkövetésében a gyilkost az még nincs megállapítva.

Az esetről részletes tudósításunk a következő:

Lakatos-utca 11. számú házban bérelt lakást özvegy Szilágyi Imréné fehérnemű varrónő. Az özvegy asszony két fiával lakik e házban. Ezelőtt 8 évvel költözött a családjához Feltóti Odön városi becsűs. Feltóti jelenleg nyugalmazva volt s nagy egyszerűségben töltötte napjait s annyira megszokott lett már a családnál, hogy valósággal úgy tekintették, mint annak egyik tagját.

Tegnap reggel mint rendesen, mikor a két fiú elment hazulról Feltóti megreggelizett és reggeli után újságot kezdett olvasni. Ezt az alkalmat Szilágyiné felhasználta és a konyhából egy baltát hozott be és azzal Feltót hátról fejbe ütötte.

Az első ütés után, hogy még hányszor ütött az elvetemedett nő, azt még nem lehetett megállapítani. Felületesen vizsgálva a hullát, azon három csapás látszik. Az ütések mindenike halálos volt.

Szilágyiné, hogy tettét palástolja a véres baltát megtörölte és rendes helyére tette. Az agyonvert ember szétroncsolt koponyája alá pedig egy edényt tett, hogy a vér szét ne freccsenjen.

Ezután lefüggönyözte az ablakokat és lezárva az ajtót eltávozott hazulról.

Délben a gyilkos asszonynak egyik fia, aki nyomdász-tanuló, ebédelni ment haza, ahol zárva találta az ajtót. Mivel már többször megtörtént, hogy évesanyja rendes időben nem volt odahaza, hanem a piacon fehérneműket árult, a fiú utána ment, hogy haza hívja. Minden keresés dacára is nem találta fel az anyját. Délután fél 6 óráig a város nagyrészt bejárta a fiú s mégsem találta az anyját, gyanus lett neki a helyzet, azért a szoba ablakát betört.

A betört ablakon keresztül, mikor beakart mászni, rémes látvány tárult elé. Nagy lármát csapott a fiú, mire összecsendült a ház népe. Először öngyilkosságról beszélt mindenki.

Az esetről értesítést nyert dr Mayer Antal tb. főorvos, aki a helyszínére menve konstata, hogy ott öngyilkosságról szó sem lehet, hanem gyilkosságról. Azonnal értesítette a rendőrséget, honnan Eleméry Ferenc tb. főkapitány, Zilahy Kálmán fogalmazó, Zilahy Antal tb. rendőrbiztos, Czeglédy Jenő tb. rendőrbiztos a helyszínre mentek.

A szobában mindenütt csupa vér volt minden. A hatóság azonnal megkezdte a nyomozást. Megjelent az ügyészségtől dr Szegedy József vizsgálóbíró is, aki a házbelieket hallgatta ki s a látottakról jegyzőkönyvet vett fel.

Mikor befejezték a vizsgálatot, akkor egyszerre megjelent Szilágyiné, a kitnyomban kihallgattak. Szilágyiné az első kérdésre töredelmesen bevallotta, hogy ő ölte meg Feltót. A gyilkos asszony előadásában nem tagadja tettét. Azt mondja azonban, hogy ő csak egyszer ütötte meg. Feltót, mire a szerencsétlen ember egyet kiáltott, hogy:

— Jaj!

Az azután történetekre nem emlékszik vissza.

A vizsgálóbíró Szilágyinét letartóztatta a két fiával együtt, mert ezek is zavartan válaszoltak a hozzájuk intézett kérdésekre.

Az asszony tettének okául nem tud felhozni semmit. Nem emlékezik másra, mint az egy ütésre. A rejtélyesnek látszó gyilkosságban a további vizsgálat lesz hivatva megállapítani a tényt.

A jelenvoltakra a gyilkos asszony azt a benyomást tette, hogy nem tiszta elméjű.

Előfizetési felhívás.

Nem kell sem térben, sem időben messze menni argumentumért; mindennap hangosabban olvassa ránc a kegyetlen tanulságot: hogy a keresztény társadalom lépésről-lépésre veszti a tért.

Mikor ellenségeink leszoritják furtanggal vagy erőszakoskodással egy-egy emberünket nem az egyeseké: valamennyiünké, az egész keresztény társadalomé az a veszteség.

Megtámadják egyéneiben a keresztény társadalmat, oszlopait ássák alá, hogy az épület romba dőljön és a romok fölött szabad legyen a zsákmányolás — és ezt a munkát tétlenül nézzük.

Lehetséges-e, szabad-e összedugni a kezeket akkor, mikor a házat gyújtogatják fejünkre?

Évek során át figyelmeztetjük közönségünket a fenyegető veszélyre, melyet az új pogányság hoz magával. Ez ellen a szervezett támadás ellen nem véd meg más, csak a szervezett védelem.

Egy táborba gyűjtsön mindnyájunkat a keresztény öntudat!

A keresztény öntudat, a keresztény ébredés lobogóját lengeti lapunk egy évtizedet meghaladó idő óta. Ide gyűjtjük, a mi zászlónk alá azokat, a kiknek még van érzéke ez ország, e társadalom erkölcsi alapjai iránt. Mikor lapunk terjesztését és az előfizetések megújítását kérjük az új negyedév kezdetén, ezt a keresztény lobogót akarjuk erős, győzni képes és győzni akaró sereg élén látni.

Lapunk előfizetési ára marad a régi:

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6

A »TISZANTÚL«
szerkesztősége és kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

A Magyar Művészet képkiallítása.

A »Magyar Művészet« nagyváradi vernissage-a vasárnap délelőtt folyt le magas színvonalu matinéé keretében. Az előkelő műértő közönség soraiban jelenvolt Glatz Antal a művészlelkű főispán, Karácsonyi János kanonok, a M. Tud. Akadémia tagja, dr Vucskics Gyula esperes-plébános, számos premontrei kanonok s többen a nagyváradi írók és művészek közül.

Dr Rózsa Miklós, a tárlat agilis rendezője, a kiváló esztétikus magas színvonalu előadásban fejtegette a modern képzőművészeti irányok célját és jelentőségét, kiemeve a modern festészet dekoratív jellegének fontosságát a modern élet keretei közt. A nagy tetszéssel fogadott prologus után Juhász Gyula fiatal poeta három versével dokumentálta a modern lyra és festészet rokonságát. A nagyszámú hölgyközönség tapssal honorálta a felolvasót.

Az első matinéé jelentős sikerén felbuzdulva a lelkes rendezőség elhatározta, hogy a Magyar Művészet propagálása érdekében szerdán délután 4 órakor és vasárnap délelőtt 11 órakor újból rendeznek matinéét, a mikor is dr Bárdos Artur az ismert budapesti műkritikus fog conferálni ismert előadó művészetével. A matinéék belépő díja 1 korona, egyébkor 50 filléért tekinthető meg a tárlat.

A tárlat ünnepélyes megnyitása után nyomban megindult az élénk művásár és már az első napon szépen keltek a képek. Vásároltak Glac Antal főispán, dr Várady Zsigmond, dr Moskovits Miklós, May Sándor, Sas Ede, Laszky Armin, Lichtmann Manó, Weisz Ernő, Sebes Gyula, Székely Sándor. Számos kép vétele tárgyában folynak a tárgyalások és Márk Lajos »A páholyban,« és Fényes Adolf »A halászfalu« című két elsőrangú képe valószínűleg Nagyváradon marad.

A tárlat megtekintésére ezuton is felhívjuk a közönség figyelmét, annál is inkább, mert a Honti hatalmas Krisztus képe egymagában is megérdemli, hogy a műértő közönség felkeresse a képkiallítást.

* Andrássy kanonok betegsége.

Őszinte részvétellel értesülünk, hogy a nagyváradi I sz. káptalan nesztorá s egyik kiváló tagja, Andrássy János preláts-kanonok egy hét óta súlyos betegen fekszik s tekintettel agg korára, állapota aggasztó és ezért vasárnap este az utolsó szentségekkel is ellátták. Orvosa és környezete odaadással ápolják, hogy súlyos betegségéből kiépüljön.

* Kinevezés. A nagyváradi királyi ítélőtábla elnöke a vezetése alatt álló ítélőtábla kerületbe Tóth Imre gyulai lakos, végzett joghallgatót ideiglenes minőségű joggyakornokká nevezte ki. — A nagyváradi királyi főügyész az aradi törvényszék fogházához Molnár István magyarpécskei lakost fogházórré nevezte ki.

* **Bunyitay-liget.** Vasárnapi számunkban megemlékeztünk azon nemeslelkű, fejedelmi adományról, amelyet a nagyváradi I. sz. káptalan illusztris tagja: *Bunyitay* Vince apátkanonok tett Nagyvárad városánál, a Városliget céljaira adván 20,000 koronát. Mint értesülünk, a fenköti szellemű főpap ezen nemes tényle a csütörtöki közgyűlés elé kerül, amennyiben a polgármester az adományt bejelenti. A törvényhatóság tagjai pedig indítványt adnak be, hogy a város közönsége nevében a közgyűlés jegyzőkönyvében fejezze ki hálás köszönetét a fejedelmi adományért s a Városligetet a bőkezű főpapról *Bunyitay-ligetnek* nevezze el.

* **Botrány a Házban.** A képviselőház folyosóján botrány volt. Visontai Soma rátámadt Mandovszky hirlapíróra, mert lapjában azt írta, hogy ő is a néppárttal tartott a Barkóczyügyben. Mandovszky provokálta Visontait.

* **A fürdővasut pótszerződése.** Említettük, hogy a nagyváradi városi vasut és a fürdővasut tervezői között egyezés jött létre a fürdővasut városi vonalának építésére, illetve a kölcsönös peagejogra vonatkozólag. A kérdés ilyen stádiumában szükséges, hogy a város a fürdővasut tervezőivel pótszerződést kössön. Az új főügyész a pótszerződés tervezetét elkészítette s azt tegnap tárgyalta és elfogadta a jogügyi bizottság. A csütörtöki közgyűlés elé kerül a pótszerződés. A jogügyi bizottság ülésén dr. Thury László v. főügyész elnökölt; jelen voltak: dr. Mihály Lajos, dr. Agoston Péter, dr. Olasz Béla, dr. Sonnenfeld Zsigmond, Kőszeghy József és Dayka Endre jegyző.

* **A gyermeknap bevétel.** A gyermeknap eredménye még nincs teljes egészében összeállítva, de már is látható, hogy az egész országban, a fővárost kivéve, egy városban sem járt oly fényes eredménnyel, mint Nagyváradon. Az utcákon kitett urnákba majdnem 3500 korona gyűlt be a két napon. Most pedig az üzletekből szedik össze a gyermekliga céljaira szánt összegeket. Még csak a kereskedők egy része szolgáltatja be az összeget s máris 530 korona folyt be. Hozzávetőleges számítás szerint a két gyermeknap Nagyváradon 5000 koronát hozott a gyermekligának.

* **Breider-ház helyreállítása.** Breider Armin tudvalevőleg helyre akarta állíttatni összedőlő házát, amely 13 munkást ölt meg. A hatóság azonban helyszíni szemle alapján a helyreállítás helyett a ház lebontását rendelte el, mert a helyreállítás tervei nem voltak megfelelőek s különben is az egész épület veszélyesnek tartotta a főmérnök. A határozatot azonban a közigazgatási bizottság megváltoztatta, a lebontásra vonatkozó részében. Breider Armin tegnap új terveket és műszaki leírást nyújtott be az épület helyreállítására vonatkozólag s bejelentette, hogy a helyreállítást *Sztarill* Ferencz kiváló építész teljesíti s a felelőséget ő is vállalja magára.

* **A felirástalan iskolák.** Tudvalevő, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter már minden törvényhatósággal és minden iskola fenntartó hatósággal közölte az iskoláknál alkalmazandó intézkedéseket. A miniszter értesítésére már a legtöbb iskolán ki is van téve a felirat. Az alispán e tárgyban rendeletet adott ki a főszolgabírákhoz, hogy írják össze a járássok területén lévő azon iskolákat, melyeken még nincs kitéve a felirat. E rendelet alapján a cséffai főszolgabíró is összeírta az iskolákat és ekkor azt tapasztalta, hogy a járás területén a román iskolákon még mindig nem szerepel

a hivatalos felirat. A főszolgabíró tudakozódott a mulasztás oka után és ekkor azt az információt nyerte, hogy az új feliratok kifüggesztésére felsőbb helyről, az iskola fenntartóitól még semmiféle utasítást sem nyertek.

* **Kitüntetett munkások.** Ma, a nemzetközies befolyásolása és terrorizmusa idején igazán ritkaság számba megy az olyan jóra való munkás, aki nem ellensége munkaadójának. Ezeket a derék becsületes embereket, akik belátással vannak munkaadójukkal szemben és nem szerepelnek, úgy mint kizsákmányolói a gazdának, valóban méltányos elismeréssel és jutalmakkal kitüntetni. A földmivelésügyi miniszter évről-évre szokott jutalmakat kiadani az arra érdemes munkások között Biharmegyből *Glac* Antal főispán felterjesztésére a következő munkásokat tüntette ki a földmivelésügyi miniszter. Márkis János teketegyőrösi, Balás János szalárdi, Sándor Ferenc gálospetri, Kostyu György korbesti, Kulcsár Ferenc szalárdi, id. Elek János ujléti, Fekete Sándor cécei Garsi Ferenc gálospetri lakosokat 100-100 korona jutalommal és elismerő diszoklevéllel Farkas Lajos tépei, Csák Márton nagybajomi, Seres Gábor bihardiószei Gyuffi Imre komádi, Klepács Ferenc szalárdi, Tele János gálospetri, Széles István esztári lakosokat pedig 50-50 korona pénzzutalommal és elismerő oklevéllel. A főispán a kitüntetésekéről most értesítette az alispánt és felhívta, hogy a kitüntetések a gazdaközönség közbejöttével adják át az illetőknek. A pénzbeli jutalmat aranyban kapják meg a munkások ép ezért már a minisztertől ily formában is érkeztek le a pénzek. A főispán az aranyakat és okleveleket az illető főszolgabírákhoz küldte ki, akik a körülmények figyelembe vételével megfelelő ünneppésséggel adják át a jutalmakat.

* **Baleset a villamoson.** A nagyváradi villamos vasuton aránylag igen kevés a szerencsétlenség. Ami mégis előfordul, annak nagyobb részét sem a vasutszemélyzet gondatlansága, hanem a közönség vigyázatlansága idézi elő. Tegnap reggel az Orsolya-zárda temploma előtt egy fiatal leány járt szerencsétlenül, mikor a még haladó villamos kocsi-ról leugrott. *Székely* Jolán a reggeli vonattal érkezett Nagyváradra, nővére, a bajji tanítónő kíséretében s a villamos kocsival igyekeztek be a városba. Mivel a Czillér-üzletben lett volna dolguk, már jóelőre a kocsijáratához álltak. Amikor a kocsijárat a Szilágyi Dezső utcai megállóhoz közeledett, a kocsivezető elzárta az áramot és fékezett. Mivel a kocsijárat menete lassabbá vált, *Székely* Jolán leugrott róla, de oly szerencsétlenül, hogy elterült az aszfalton. Az iszonyu esésre csakhamar odaszaladtak a járókelők s a leányt felemelték és bevitték *Kálmán* Ferenc ruháüzletébe. Csakhamar megvizsgálta az orvos s konstátálta, hogy egyéb kisebb zúzódásokon kívül az ajkán és állán sérült meg súlyosan; az alsó iny zúzódást szenvedett és az egész fogsor meglazult. Allapota azonban nem veszélyes. Minden ilyen szerencsétlenség csak óvó példa, hogy senki ne ugorjék a villamosról, amíg a kocsijáratban van, hanem várja be, amíg az teljesen megáll.

* **A kisgyermek réme.** Egy veszedelmes embert sikerült tegnap a rendőrségnek elfogni a Nagypiac-téren. Ugyanis az utóbbi időben azon a városrészen egy tegnapig ismeretlen ember a gyermek lányokat magához csalogatta cukorral és más édességekkel s mikor

a gyermekek kezei közt voltak azoknak olyan dolgokat mondott, hogy azok félve menekültek el tőle. Tegnap is hasonlóképen járt el az ismeretlen egyén, azonban most az egyszer rajta vesztett. Az egyik gyermek édesanyja gyermeke sirására a jeles térlit egy közeli rendőrrel elfogatta és bekísértette. A rendőrségen megállapították, hogy az illetőt *Szatmári* Jánosnak hívják és alaposan részeg. Kihallgatása alkalmával azzal hozakodott elő minden kérdésre, hogy ő kitűnő huszár volt valamikor és nagyon jól tudott lovagolni. A különben részeg, de veszedelmes férfi egyelőre a józanítóba került.

* **A tavaszi lóvizsgálat.** A városi m. kir. állatorvos 28 | 1908. sz. előterjesztése a folyó évi lóvizsgálat tárgyában. Végzés: Ezen előterjesztést tudomásul véve elrendelem, hogy az Ujváros, Külváros, Olasz és a hegyen levő tulajdonosok lovai 1908. év április hó 26-án egyenként a lóvásártérre elővezetessenek a v. velencei, Csillagváros és Váralján lakó tulajdonosok lovai pedig 1908. év május hó 3-án a velencei városháznál állíttatnak elő, mindenkor reggeli 8 órakor. Ezen végzés a városi m. kir. állatorvossal, *Lőrinczy* Gyula tb. alkapitánnyal közlendő, a helybeli lapokban hirdetésben idejében tudomására hozandó a közönségnek azzal, hogy mindenki köteles a tulajdonában levő lovakat a jelzett helyen és időben büntetés terhe alatt előállítani. Nagyvárad, 1908. április 5. Gerő Armin, r. főkapitány.

* **Krecsányi Sarolta meghalt.** Hosszu szenvedés után vasárnap délután fél 3 órakor a budai Vöröskereszt-kórházban meghalt *Krecsányi* Sarolta, a 80-as évek ünnepezt művésznője. *Krecsányi* Sarolta a múlt hét elején vétette föl magát a kórházba, a belgyógyászati osztályra. Az odaadó ápolás dacára szombaton válságosra fordult a beteg állapota. Este agóniába esett, amelyből egy pillanatra sem tért eszméletre. Haláláról nyomban értesítették bátyját, *Krecsányi* Kálmán detektiv-főnököt, aki viszont *Krecsányi* Ignácot, a temesvári színház igazgatóját értesítette nővérük elhunytáról. Az eddigi megállapodásuk szerint *Krecsányi* Sarolta temetése kedden délután 3 órakor lesz. A temetésen az összes színészegyesületek és valamennyi fővárosi színház képviselteti magát. A Népszínház-vigopera személyzete koszorút tesz elhunyt pályatársa ravatalára.

* **Egy veszedelmes izgató.** Mosonmegyének van egy csudabogara, mely most magára vonta az egész ország törvényhatóságainak figyelmét. *Velm* István dobozhegyi lakos ez a csudabogár, aki egy üveg palackban valami zsebórárt hord magánál és ezzel községről-községre jár s engedélyt kér arra, hogy az ő furcsa óráját mutogathassa. Az engedély alapján aztán házról-házra jár és ott hol iparos van az alkalmazottat fellátítja a munkaadó ellen. A mosoni alispán most minden alispánhoz egy figyelmeztetést intézett, hogy *Velm* Istvánt, ha esetleg mutatkoznék, tartsák megfigyelés alatt és ha szüksége forog fenn, indítsák meg ellene az eljárást.

* **Tamás Mari.** Nagyváradon még az egy napos rendőr is ismeri *Tamás* Marit. Ez a jeles nő olyan dolgokkal dicsekedhet eddig, amilyen páratlan a maga nemében. A jeles nő különben bikácsi illetőségű. Amióta Nagyváradot megszerette, azóta nincs olyan hét hogy el ne lett volna toloncolva innen. Összesen 75-ször volt büntetve és 127-szer toloncolva. Ez olyan rekord, hogy még a fővárosi jeles sipisek sem dicsekedhetnek vele. A jeles nő 19 éves és a kihágásai által keletkezett iratainak súlya

most sem voltak képesek legyőzni, amennyiben a verseny első díjait most is azok nyerték el, de úgy a debreceni torna egyesület tornászai többségével, mint a nyiregyházi torna egyesület versenyző tagjaival szemben is fényesen megállták helyüket és 11 díjjal megrakottan tértek haza.

Amint a debreceni torna-egyesület tornászainak legalább egyrésze leverte a mi tornászainkat, hasonlóképpen tulszárnyalták a Nagyváradi Sport-Egyletet vendéglátás tekintetében is. Debrecen város társadalma előkelőségének részvétele mellett minden várakozást felülmúló lakomát rendeztek a vendégek tiszteletére, melyen a debreceni torna-egyesület díszelnöke Lestyán Adorján kir. tanácsos közjegyző, továbbá dr. Magas György városi tisztii főügyész és Jánossy Zoltán ref. lelkész ügyvezető alelnökök köszönték meg a vendég Sport-egyletnek, különösen pedig éppen a Nagyváradi Sport-Egyletnek a versenyen való részvételét.

Olyan meleg sporttársi barátság sugárzott ki minden szavukból, mely barátságunk kifo-lyása lesz egyleteink között keletkezett nemes verseny állandósítása s ez által Debrecen és Nagyváradi városok részére egészséges, erős szervezettű egyenekből álló társadalmak nevelése.

A nyert díjak tornászaink között a következőleg oszlanak meg: Dayka Endre és Hodosy Márton nyertek magas ugrás és szertornászattól, Jánossi Gyula súly emelés és vívásból, Szeghalmy Sándor magas- és távol ugrásból, Dallos Ferencz, Lakos György és Bondor Mihály birkózásból.

Elismerés illeti meg a Nagyváradi Sport egyesület lelkes alelnökét Szatmári Király Andort és kedves nejét, valamint Lukács Odön városi tanácsnokot, akik Nagyváradi város sport ügye iránt érzett lelkesedésüktől indítva, tornászaink buzdítására fáradságot nem kímélve, kísérték el őket a mérkőzésre.

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, ápril. 6.

Osztrák hitelrészvény	—	—	626.25
Magyar hitelrészvény	—	—	734.75
Leszámitoló bank	—	—	403.—
Rimamurányi	—	—	509.25
Osztrák m. államvasuti részv.	—	—	644.50
Közuti vasut	—	—	528.50
Városi villamos vasut	—	—	282.50

A gabonatőzsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, ápril. 6.

Buza okt.	50 kilogrammonként	11.81
Buza ápr. 1908	—	8.51
Rozs ápr.	—	12.57
Zab ápr.	—	91.11
Tengeri máj. 1908.	—	7.32

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1908. ápril. 6.	
Magyar arany járadék 4 száz.	109.25
Magyar koronajáradék 4 száz.	92.—
Magyar koronajáradék	81.25
Magyar földteherment. kötvény 4. sz.	92.—
Horvát-szlavon földteherment. kötvény	95.—
Magyar nyerevény sorsjegy kölesön	185.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölesön	140.—

Osztrák járadék papírban	—	—	91.57
Osztrák járadék ezüstben	—	—	96.50
Osztrák járadék aranyban	—	—	113.75
Osztrák korona járadék	—	—	29.55
1860. osztr. államsorsjegyek	—	—	146.—
Osztrák magyar bankrészvény	—	—	1780.—
Magyar hitelbank-részvény	—	—	633.50
Osztrák hitelbank-részvény	—	—	726.50
Osztrák magyar államvasuti részvény	—	—	693.50
Frankos (Napoleondor)	—	—	19.20

REGÉNYCSARNOK.

TÉVUTON.

Regény.

Írta:

ALESSANDRO SCARPA.

(Folytatás.)

(37)

Zinka Gabriellával versenyt nevet és gyönyörködik s mulatsága közben még időt talál arra is, hogy a félszenes magát meghuzó kis angol nőt mindenféle figyelemben részesítse s a legcsinosabb gyöngyvirág-csokrot tűzze kámforszagú fekete selyemruhájára keblére.

A gyermekeket — természetesen — leginkább érdekli Norina herceg omnibusza, mert nemcsak magát a principát ismerik, aki hajtja, de a többi urat is mind, aki rajta ül: Truyn, Sieburgot, Sempályt. Ha a fakólovu négyesfogat elvonul az ablak a'att, a kis Vulpiniak elragadtatásukban ugrádoznak s mindnyájan össze-vissza csiripelnek, hogy úgy hangzik, mintha egy nagy madárkalitkából jönnének a hangok; s az urak nevetve köszöntenek s udvarias ügyességgel célozva megszámlálhatlan bokrétát dobnak a palazzo Vulpini ablakaiba. De a legszebb virág-ajándékokat e napon kétségtelenül Zinka kapta; körülötte a föld el van hintve ibolyával, gyöngyvirággal, rózsával. Kezben egy nagy rózsacsokrot tart. Sempály dobta.

— Oh, oh! — csodálkozik Gandry grófnő, ki egy percre visszalépett ablakából, hogy a fáradságos élvezetet egy pillanatig kipihenje s egy pohárka bort igyék. Irigy szemekkel vizsgálja a virághalmat, mely Zinka körül összegyűlt. Ah! kisasszony! — kiáltja, hisz úgy ünnepezték, akár egy primadonnát!

Zinka fejével bólint. Azután humoros sajnálkozással hajlik kalapja fölé, mit a karnevál heve fejéről letápett s a tollakat igazgatva rajta, vigasztalólag mondja:

— Szegény kalapom, már a hamvazó szerdára örüll!

— Oh, beh elragadó egy ilyen római karnevál, Mária, valóban feledhetelelen látvány! — kiált, szinte az ablaktól visszalépve, Schalingen grófnő. Őszinte osztrák lélek lévén, mindig kész a lelkesedésre.

— Ah, hehogy! — felel a principe bosszusán; — az új kormány óta tulajdonképpen csak idegenek és utagyerekek csinálják a karnevált.

A Berberik elrohantak az ablakok alatt, az álarcosok körmenete újból kezdetét vette, anélkül, hogy különös érdeklődést keltett volna. A tömeg és tolongás rituálni kezd és Truyn, Sempály, Norina, Sieburg és a genarális pontosan megjelentek a Vulpini palotában, hogy a hölgyeket »Falconé«-hoz elkísérjék.

A gyermekeket rendre csókolják s ebédjékhöz küldték. Gabrielle kissé siránkozott, hogy nem szabad a »nagyok«-kal tartania és Truyn kissé szerencsétlennek érezte magát kis pajtása kedvetlenségé felett. Zinka a gyermekeknél akart maradni, hogy kis barátóját, Gabriellát megvigasztalja; de ezt meg nem engedték.

— Sok embernek volna kedve példádát követni, — suttogja Vulpini hercegnő, Zinka fülébe, ki mind kellemetlenebbül készül az utra az olasz szálloda felé.

Gyalog akarnak menni. A hosszas huzavonának hála, a Mocoliharc e ötti tulajdonképeni szünetét már elfecsérelték. Mire a társaság az utcára ér, a rövid időre kissé szétszóródott embertömeg ismét tömörebb lett. Szűk és fátolyok látszanak az égből alálebegni; a környék, az ablakokról és tornácokról leszedik a tűzveszélyes tarka foszlányokat; a karneval leveti báli ruháját. Az első vörös lángocskák, mint a szentjánosbogarak villannak fel imitt-amott a félhomályban s azonnal kökeménységű, többnyire a földről felszedett confetti és salátacsutkaesővel bombardáltatják. »Fouri, előre!« hangzik minden oldalról, aztán ismét »senza mocoli vergogna!«

A karneval haldoklik.

Az osztrákoknak kezd a helyzet nem tetszeni. Hölgyeket kísérnek, kiket sem a meglökéstől megvédeni, sem a durva népies tréfákra nézve sikertékké tenni nem képesek. Végrevalahára kibontakoztak a corso tömkelegéből; el-elvesztették egymást a sötét utcácskákbán; némelyek a Via Magdalenán, mások a Piazza de la Rotundán át értek a »Falconé«-hez. A hölgyek öltözéke kissé szenvedőn, Vulpini hercegnő egészen szerencsétlennek néz ki.

A »Falconé« egészen igénytelen szálloda, hol a pincérek fehér zubbnyot viselnek a szentesített frakk helyett. Az árak olcsók, a risotto-hires, Vulpini a felső szobák egyikében olasz ebédet rendel. Egyszerre Truyn nyugtalanul elkiáltja magát:

— Hol van Zinka és Sempály?

— Tán utközben kissé elmaradtak, — szól Gandry grófnő székében hátradőlve és keztyűt lehuzva; — az emberek mindig lassabban járnak, ha sok mondani valójuk van egymásnak.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI PÓSTA.

T. munkatársainkat felkérjük, szíveskedjenek a husvétii számra szánt dolgozataikat mielőbb beküldeni.

A szerkesztésért felelős

Dr. VUOSKICS GYULA.

A Biharmegyei Takarékpénztár zálogháza

folyó évi április hó 21-én

árverést

tart.

Kéretnek a felek zálogtárgyaik rendezésére.

Magyar királyi Államvasutak Üzletvezetősége
Debrecen.

10953. szám

Hirdetmény.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a Debrecen — Füzesabonyi és Óhátpolgári h. é. v. Debrecen — Füzesabonyi vonalán Egyek és Tiszafüred állomás között fekvő

»TÓHÁT«

mr. helyen a személyszállítást f. évi március hó 1-étől kezdődőleg beszüntettük.

Ezen naptól kezdve tehát nevezett m. r. helyen utasok sem fel sem pedig le nem szállhatnak.

Debrecen, 1908. március hóban.

Az üzletvezetőség.

1908—1908. szám.

Árverési hirdetemény kivonat.

A berettyóújfalui kir. járásbíróóság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Herczeg Lajos végrehajtást szent-vedő elleni 104 kor. 19 fillér tőkekövetelés és járadék iránti végrehajtási ügyében a nagyváradi rendőrkapitányi hivatalától (berettyóújfalui kir. járásbíróóság) területén levő Bihar-Torda község határában fekvő és a bihar-tordai 125. sz. betétben A I. 1—2 sorsz. 196., 197. hrsz. a. felvett jószágtestre (kert, udvar a beltelekben) 815 koronában ezennel megállapított becsárban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908. évi április hó 25. napján d. e. 10 óraját a Bihar-Torda községhezához kitzte. Kikiáltási ár és becsár, azonban az ingatlan szükség esetén a megállapított kikiáltási áron alul is elfog adatni.

Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a tkvi. hatóságnál és B-Torda község előjárásánál tekinthetők meg. Berettyóújfalú, 1908. február hó 8-án.

Dr Szöllősy,
kir. albiró.

Magyar királyi államvasutak.

75771—08 szám.

Pályázati hirdetemény

darabos-, kocka- vagy diószén szállítása iránt.

A magyar királyi államvasutak igazgató-sága az 1908. évre 52100. 1909 és 1910 évekre évenként 62100 tonna darabos, kocka vagy diószén szállítása iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az egykoronás magyar okmánybéllyel ellátott és lepecsételt ajánlatok 1908 április hó 22-ig betetjesztendők, a bánatpénzek pedig a megelőző napon déli 12 ózáig beküldendők.

A pályázatra vonatkozó részleies feltételek ugyszintén az általános és különleges szállítási feltételek, a magyar királyi államvasutak anyag és leltárberendezési szakosztályánál (Budapest, VI. Andrassy-ut 73 sz. II. emelet 45 ajtó) valamint miuden üzle. vezetőségnél megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes lefizetése mellett a magyar királyi államvasutak budapesti nyomtatványtáránál posta útján is megrendelhetők, megjegyezvén hogy a különleges szállítási feltételekért pedig 50 fill. fizetendő.

A feltételeknek posta útján való küldése esetén 20 fillér postaköltség is beküldendő.

Budapest, 1908. március havában.

Az igazgatóság.

(Utánnymás nem díjazatik.)

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

6400—1908. sz.

Hirdetemény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala mint I. foku iparhatóság ezennel közhírré teszi, hogy Bernáth Lajos és társai által felállítani szándékolt téglá és cserépetető telep telepengedélyezése tárgyában folyó évi április hó 15-ik napjának délelőtti 11 órájára a Szent Jeromos-utca, Farkas-féle műkertészeti telep szomszéd ságában fekvő 8427., 8428. hrzi számú telekre helyszini tárgyalást tűzött ki, a mely körülményről az érdekeltek oly figyelmeztetéssel értesítetnek, hogy esetleges kifogásaikat a helyszini tárgyalás alkalmával adják elő, mert a későbbben teendő felszólamlások figyelembe vétetni nem fognak.

Nagyvárad, 1908. április 3.

Gerő Ármin,
rendőrfőkapitány.

Közgazdasági Bank r. t.

Nagyváradon, Teleky-u. 10.

Telefon 742. ————— Telefon 742

Hitelt nyujt váltóra, folyószámlára, értékpapirra, betáblázás mellett ingatlanokra.

Elfogad betéteket**5%**

kamatozás mellett a betét napjától számítva. (Betét kamat-adót a r. t. viseli.)

Takarékosság előmozdítása céljából forgalomba hozta **Selfmen-féle takarékperselyeit**, melyek már is nagy népszerűségnek örvendenek. Ily perselyek 6 korona betét lefizetése ellenében a pénztárnál kaphatók.

Intézetünk elvállalta hazánk egyik legtekintélyesebb életbiztosító intézetének: a Magyar Élet és Járadék Biztosító Intézet, mint szövetkezet vezérképviselőt.

Cheque számla szám 21.261.

tisztelettel:

Közgazdasági bank részvénytársaság.

Nagyvárad sör.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az ujonnan gyártott

márciusi söreim

most kerülnek forgalomba. Valóban finom, kellemes ízű sörök megfelelők a legkényesebb izlésnek. A márciusi sörök már ős idők óta a sörértők kedvence és gyártmányom tekintetben versenyez a legelsőrendű minőségekkel. Ez alkalommal ajánlom **SZT. LÁSZLÓ MALÁTASÖRÖMET**, mely a világhírű bajor sörök mintájára készült. Söreim kaphatók eredeti gyári töltésben minden kereskedésben. A n. é. közönséget kérem ezen helyi gyártmányu söreimet, melyek a legelsőrendű gyártmányokkal versenyképes előnyben részesíteni annál is inkább, mert az jutányosan beszerezhető és nem fizet annál reklám címekeket drága pénzen.

Kitünő tisztelettel

KRAUSZ BÉLA.

Hirdetések

felvételnek

a kiadóhivatalban.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

4985—1908.

Hirdetemény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala mint I. foku iparhatóság ezennel közhírré teszi, hogy Berkes Bertalan festékkereskedő által felállítani szándékolt lakk és vegyifesték gyár telep telepengedélyezése tárgyában folyó évi április hó 9-ik napjának délelőtti 11 órája a püspöki vám mellett fekvő 5337. és 5338. hrzi sz. telekre helyszini tárgyalást tűzött ki, a mely körülményről az érdekeltek oly figyelmeztetéssel értesítetnek, hogy esetleges kifogásaikat a helyszini tárgyalás alkalmával adják elő mert a későbbben teendő felszólamlások figyelembe vétetni nem fognak.

Nagyvárad, 1908. március 29.

Gerő Ármin,
r. főkapitány.

Fürdő megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **i. hó 4-től** kezdve a

Püspök-fürdő

összes fürdői rendelkezésre állanak.

A kccsi minden vonat érkezésénél várja a n. é. közönséget és díjtalanul szállítja egészen a fürdőig.

Teljes tisztelettel

Kernáts János,
fürdő-bérlő.

II Kedvező fizetési feltételek !!

Saját érdeke

...hogy tavaszi újdonságainkat ...delinek és ...tavaszi női fel... megtekintse. Szébbet, jobbat, divatosabbat ...nem kap... nálunk.

Két nagy esődtömegből
...valódi ...1000 mé... 75 krajcártól.
...és fekete taftt 1 frt 20
...fihr és liberty selyem
...ár 2 frt 88 kr.

Szín... alsók, japán övek
27... olcsóbb mint bárhol.

Vászon és asztalneműekben
...minőségek és árak.
...pártfogást kérjük:

Wallerstein

Fülöp Fiai

Dámer-tér, Pannónia mellett

II Kedvező fizetési feltételek !!

Hirdetések a legjutányosabb árban
vétetnek fel e lap kiadóhivatalában.

Uj butor nagyraktár!

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy saját kárpitos, asztalos, esztergályos műhelyünket és bútortelepünket kibővítettük és azt a mai naptól kezdve

Pelleyné és Schmidt

bejegyzett cég alatt fogjuk tovább vezetni. Minden törekvésünk oda irányul, hogy a legkényesebb izlésnek is eleget tegyünk. Araink igen szolidak. Szilárd munkánk és pontos kiszolgálásunkért több oldalról már is elismerésben részesültünk. Allami hivatalnokok és katonatiszt uraknak igen előnyös árt számítunk. A n. é. vevőközönség szives pártfogását kéri

Pelleyné és Schmidt
NAGYVÁRADON, Teleky-utca 24. sz.

GÖZFÜRDŐ, GYÓGY- -- FÜRDŐ-OTTHON. --

Nem kell a rheuma, csuzos, köszvényes bajok gyógyítása miatt a drága fürdőket felkeresni. Otthon biztosabban, pontosabban fürösztheti gőzben, vagy gyógynövény forrázat gőzében mindenki fájdalmas tagjait a RYTKÓ féle szabadalmazott gőzfejlesztő készülékkel. Ezen készülék a beteg testrészekre alkalmazva közvetlenül a gyógyító gőzt és az ott esetleg évek óta fennálló csuzt, rheumát, köszvényt megszünteti teljesen. A gőzök hőfoka látható a hőmérőn és így mindig ellenőrizhető. A fejlődött gőz csak helyileg hat, nem okoz tejszédülést, roszullétet, vagy nehéz légzést stb. Bővebb felvilágosítással, 1 kor. bélyeg beküldése ellenében szívesen szolgál a feltaláló. Egy fürdőhöz szükségesítő teljes gőz 370. fillérbe kerül. 1-150 Egészségi cipők, valamint izzadtság szívó tulphetékek is itt kaphatók. Megtekinthető a feltalálónál:

Rytkó Viktor
Jelenleg NAGYVÁRAD, Nagyteleky-utca.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

SZÉNSAV-MŰVEK

ujonnan berendezve kártelen kivétel nélkül azonnal bármily mennyiségű természetesen vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziásfürdői szénsav forrásokból szódavizgyártásban, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval. Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

buziásfürdői ásvány- és gyógyvizek

egész és féltiteres üvegekben.
Szív- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás.
Elsőrendű asztali víz!
Felvilágosítással készségesen szolgál. 248 1-200
Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.
Sürgönyeim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.
Ügyes helyi képviselők berestetnek.